

MAAELUMINISTEERIUM

KESKKONNAMINISTEERIUM

Tolmeldajate, sh meemesilaste, hukkumise vähendamise võimalused

Uuringuettepanek RITA tegevuse 1 raames

Gerit Dreyersdorff
Maaeluministeerium
Märts 2018

Taust ja lahendatavad probleemid

- Probleemiks on **tolmeldajate arvukuse vähenemine ja mesilasperede hukkumine mesilates;**
- Puudub **teaduslik tervikkäsitus** tolmeldajate hukkumiseni, arvukuse ning loodusliku liigirikkuse vähenemiseni viivatest ning nende elutegevust pärssivatest põhjustest Eestis;
- Puuduvad **teaduslikel alustel põhinevad meetmed ja soovitused**, kuidas hukkumist, arvukuse vähenemist, looduslike tolmeldajate liigirikkuse vähenemist ja elutegevuse pärssimist põhjustavate tegurite mõju vähendada.

Eesmärgid

- **Välja selgitada** tolmeldajate, sh kodus peetavate meemesilaste ning peamiste Eestis looduslikult esinevate mesilase- ja kimalaseliikide **hukkumiseni**, arvukuse **vähennemiseni** ja liigirikkuse **languseni** viivad **põhjused**;
- Uuring peab arvestama **kõiki võimalikke** tolmeldajaid ohustavaid ja nende hukkumist põhjustavaid **tegureid** ning käsitlema neid tegureid ka **koosmõjus**;
- **Välja töötada** teaduslikel alustel põhinevad **praktilised soovitused** meetmeteks, mis **võimaldaksid vähendada** mesilasperede ning teiste tolmeldajate **hukkumist** ja **säilitada** ning **soodustada** tolmeldajate **liigirikkust** ja **arvukust**.

Uuringuküsimused

- 1) Millised tegurid mõjutavad Eestis tolmeldajate arvukust ja looduslikku liigirohkust?
- 2) Millised on peamised tolmeldajate hukkumise, arvukuse ja liigirikkuse vähenemise põhjused? Tuua välja nii letaalsed kui ka subletaalsed, nii otsesed kui ka kaudsed mõjud.
- 3) Milline on Eestis esinevate kimalaseliikide jt looduslike tolmeldajate tervises seisund, kas on põhjust karta kimalastelt meemesilastele ja vastupidiselt ülekanduvaid haiguseid?
- 5) Millised looduslikud tolmeldajate populatsioonid on Eestis enim ohustatud?
- 5) Millised tegurid ja milliste tegurite koosmõjud pärsivad oluliselt tolmeldajate elutegevust (sh paljunemist)?
- 6) Kas ja kuidas saab kaitsta ning juurde luua looduslike tolmeldajate elupaiku, et looduslikel mesilastel ja kimalastel oleks piisavalt head võimalused paljuneda ning meie kliimas paremini vastu pidada?
- 7) Milliseid meetmeid tuleks kasutusele võtta, et vähendada hukkumist põhjustavate, liigrikkust ja arvukust vähendavate ning elutegevust pärssivate tegurite mõju?

Tehnilised nõuded

- Interdistsiplinaarsed konsortsiumid, kuhu kuuluvad esindajad vähemalt kahest erineva TA asutuse uurimisrühmast;
- Projekti kestus on kuni 3 aastat;
- Maksimaalne eelarve 1 000 000 eurot;
- Võimalus kohtuda tellija esindajatega, et rääkida läbi ettevalmistatava pakkumise sisu;
- Uuringu täitmine tuleb jagada etappideks (andmete kogumine, praktilised välitööd, analüüsid, hinnangud, soovitused) ja esitada koos pakkumusega vastav ajakava ehk projektiplaan;
- Pakkumus peab sisaldama teaduslikku kontseptsiooni ja metoodikat, kuidas kavatakse uuringus käsitletavaid probleeme lahendada ja eesmärgini jõuda.

Oodatavad uuringu väljundid

- Uuringu käigus kogutud informatsiooni kvaliteet peab võimaldama teha põhjendatud otsuseid edasiste valdkondlike tegevuste jaoks;
- Lõpparuandes peavad sisalduma:
  1. Ülevaade ja olukorra analüüs;
  2. Praktilised soovitused riigipoolsete meetmete välja töötamiseks, sh
    - taimekaitsevahendite kasutamise regulatsioonide uuendamiseks;
    - praktiliste juhendmaterjalide koostamiseks;
    - teavitustöö planeerimiseks;
    - järelevalvetegevusteks;
    - Praktilised soovitused asjassepuutuvate sektorite jaoks.

MAAELUMINISTEERIUM

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Jõudu tööle!

Gerit Dreyersdorff
gerit.dreyersdorff@agri.ee